EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 08 19
COM(2021) 482 final

2021/0274 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1493, kuriuo Vengrijai leidžiama nustatyti specialiąją priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – PVM direktyva[1]) 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti specialias priemones, kuriomis nukrypstama nuo tos direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui.

Raštu (jį Komisija užregistravo 2021 m. vasario 25 d.) Vengrija prašė leidimo ir toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo PVM direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių, ir teisę į PVM atskaitą taikyti tik tam tikrų lengvųjų automobilių, naudojamų ne tik verslo reikmėms, išperkamajai nuomai. Kartu su prašymu pateikta ataskaita, kurioje pateikta procentinės dalies, kuria numatoma apriboti teisę į atskaitą, peržiūra.

Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2021 m. balandžio 7 d. raštais Komisija apie Vengrijos prašymą pranešė kitoms valstybėms narėms. 2021 m. balandžio 8 d. raštu Komisija pranešė Vengrijai turinti visą informaciją, būtiną prašymui įvertinti.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

PVM direktyvos 168 ir 168a straipsniuose numatyta, kad apmokestinamasis asmuo turi teisę atskaityti PVM, mokėtiną už apmokestinamiesiems sandoriams įsigytas prekes ir paslaugas. Tos direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas reikalavimas į PVM apskaitą įtraukti veiklai skirto turto dalį sudarančių prekių naudojimą apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeninėms reikmėms arba, platesne prasme, kitoms nei to asmens verslo reikmėms, kai PVM už šias prekes galėjo būti visiškai arba iš dalies įtrauktas į atskaitą. Pagal šią sistemą galima susigrąžinti iš pradžių atskaitytą PVM, susijusį su naudojimu asmeninėms reikmėms.

Lengvųjų automobilių atveju šią sistemą taikyti sudėtinga, visų pirma todėl, kad sunku nustatyti, kada automobiliai naudojami asmeninėms, o kada – verslo reikmėms. Kai automobilių naudojimo duomenys yra registruojami, įmonei ir administratoriui tenka papildoma našta, nes juos reikia tvarkyti ir tikrinti.

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį valstybės narės, siekdamos supaprastinti PVM surinkimo procedūrą arba užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui, gali taikyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo PVM direktyvos nuostatų, jeigu tas priemones patvirtino Taryba.

Dabar Vengrijai pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2018/1493[2] leidžiama iki 50 % apriboti teisę atskaityti PVM, taikomą išlaidoms, susijusioms su lengvųjų automobilių, kurie naudojami ne vien verslo reikmėms, išperkamąja nuoma, ir atleisti apmokestinamuosius asmenis nuo prievolės laikyti, kad tokių lengvųjų automobilių naudojimas ne verslo reikmėms yra paslaugų teikimas. Lengvieji automobiliai, kuriems taikoma ši priemonė – motorinės transporto priemonės, kuriomis gali būti vežami ne daugiau kaip devyni asmenys ir kurių didžiausioji leidžiamoji masė neviršija penkių tonų. Prekėms vežti skirtoms transporto priemonėms, specialios paskirties transporto priemonėms (t. y. autokranams, priešgaisriniams automobiliams, automobilinėms betonmaišėms), transporto priemonėms, kuriomis gali būti

[1] OL 347, 2006 12 11, p. 1.

[2] 2018 m. spalio 2 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1493, kuriuo Vengrijai leidžiama nustatyti specialiąją priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių (OL L 252/46, 2018 10 8, p. 44).

vežami dešimt arba daugiau kaip dešimt asmenų, traktoriams ir priekaboms teisės į PVM atskaitą apribojimas nėra taikomas – šioms transporto priemonėms taikomos įprastinės taisyklės. Apmokestinamieji asmenys, nenorintys taikyti 50 % atskaitos apribojimo ir norintys taikyti PVM atskaitą iki tam tikros faktinio naudojimo verslo reikmėms dalies, gali tai daryti, jei turi išsamių įrodymų apie išperkamosios nuomos būdu įsigytų lengvųjų automobilių naudojimą verslo reikmėms. Šis Tarybos įgyvendinimo sprendimas nustoja galioti 2021 m. gruodžio 31 d.

Vengrija paprašė pratęsti leidimą riboti pirminę teisę į atskaitą nustatyta vienodo dydžio procentine norma, kad įmonėms nereikėtų tvarkyti mokesčių už naudojimą asmeninėms reikmėms apskaitos. Vengrija informavo Komisiją, kad priemonės pratęsimo pagrindas yra iš esmės tas pats, kaip apibūdinta ankstesniame prašyme. Vengrija patvirtina, kad specialioji priemonė davė teigiamų rezultatų tiek bendrovėms, tiek mokesčių administratoriams, ir tuo toliau grindžiamas nukrypti leidžiančios nuostatos taikymas. Pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo 2018/1493 5 straipsnį Vengrija taip pat pateikė PVM atskaitai taikomos procentinės dalies ataskaitą. Vengrijos nuomone, taikomas procentinės dalies apribojimas (50 %) tebėra tinkamas. Remiantis pateiktais duomenimis, apskaičiuota, kad išperkamosios nuomos būdu įsigytų bendrovių automobilių naudojimo asmeninėms reikmėms mastas 2016–2019 m. laikotarpiu svyravo nuo maždaug 43 % iki 53 %. Kadangi įvertis grindžiamas netiesioginiais įrodymais ir prielaidomis, jis gali būti per didelis, todėl Vengrija mano, kad tinkamiausia yra 50 % pirkimo PVM atskaitos riba. Be to, mokesčių administratoriaus atliktų patikrinimų patirtis parodė, kad didžioji dauguma (maždaug 90–95 %) tikrintų apmokestinamųjų asmenų taiko privalomą 50 % atskaitos proporciją. Vengrijos teigimu, akivaizdu, kad taip jie atleidžiami nuo pareigos tvarkyti detalią apskaitą ir kad 50 % naudojimo privatiems poreikiams norma yra pakankamai artima praktikai.

Atsižvelgiant į teigiamą specialiosios priemonės poveikį mokesčių mokėtojų ir mokesčių administratoriaus administracinei naštai, siūloma leisti taikyti nukrypti leidžiančią priemonę dar vieną ribotą laikotarpį – iki 2024 m. gruodžio 31 d. Bet koks prašymas pratęsti priemonės taikymą turėtų būti pateikiamas kartu su ataskaita, į kurią įtraukta taikomos procentinės dalies peržiūra, ir nusiųstas Komisijai iki 2024 m. kovo 31 d.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Panašias nukrypti leidžiančias nuostatas, susijusias su teise į atskaitą, buvo leista taikyti ir kitoms valstybėms narėms (Estijai[3], Latvijai[4], Kroatijai[5], Lenkijai[6], Italijai[7] ir Rumunijai[8]).

---

3 2017 m. spalio 10 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1854, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2014/797/ES, kuriuo Estijos Respublikai leidžiama taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių (OL L 265, 2017 10 14, p. 17–18).

4 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1921, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/2429, kuriuo Latvijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių (OL L 311, 2018 12 7, p. 36–37).

5 2018 m. gruodžio 11 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1994, kuriuo Kroatijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio (OL L 320, 2018 12 17, p. 35–37).

6 2019 m. rugsėjo 24 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/1594, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2013/805/ES, kuriuo Lenkijos Respublikai leidžiama nustatyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio (OL L 248, 2019 9 27, p. 71–72).

PVM direktyvos 176 straipsnyje nurodyta, kad Taryba nustato išlaidas, už kurias PVM neatskaitomas. Kol tokios išlaidos nenustatytos, valstybėms narėms leidžiama ir toliau taikyti išimtis, galiojusias 1979 m. sausio 1 d. Todėl yra kelios esamos padėties nekeitimo nuostatos, kuriomis ribojama teisė atskaityti PVM, taikomą lengviesiems automobiliams.

Nepaisant ankstesnių iniciatyvų nustatyti taisykles, kokių rūšių išlaidoms gali būti taikomas teisės atskaityti PVM apribojimas[9], tokia nukrypti leidžianti nuostata yra tinkama, kol šios taisyklės bus suderintos ES lygmeniu.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

PVM direktyvos 395 straipsnis.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Atsižvelgiant į PVM direktyvos nuostatą, kuria grindžiamas pasiūlymas, subsidiarumo principas netaikomas.

• Proporcingumo principas

Šis sprendimas yra susijęs su valstybei narei pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojimas.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, specialioji priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui – supaprastinti mokesčio surinkimo procedūrą ir užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui. Visų pirma, kadangi įmonės gali pasinaudoti galimybe deklaruoti ne visus įsipareigojimus, o mokesčių administratoriams tektų papildoma kilometražo tikrinimo našta, taikant 50 % apribojimą būtų supaprastintas PVM surinkimas konkrečiame sektoriuje.

• Priemonės pasirinkimas

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM nuostatų galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

---

7 2019 m. gruodžio 5 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/2138, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/441/EB, leidžiantis Italijos Respublikai taikyti priemones, nukrypstančias nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio (OL L 324, 2019 12 13, p. 7–8).

8 2020 m. rugsėjo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1262, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2012/232/ES, kuriuo Rumunijai leidžiama taikyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio (OL L 296, 2020 9 10, p. 6).

9 COM(2004) 728 galutinis. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, iš dalies pakeičiančios Direktyvą 77/388/EEB, siekiant supaprastinti pridėtinės vertės mokesčio prievolės vykdymą (OL C 24, 2005 1 29, p. 10), atsiimtas 2014 m. gegužės 21 d. (OL C 153, 2014 5 21, p. 3).

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Vengrijos prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymu siekiama supaprastinti mokesčio surinkimo procedūrą panaikinant prievolę apmokestinamiesiems asmenims tvarkyti išperkamosios nuomos būdu įsigytų tarnybinių automobilių naudojimo asmeninėms reikmėms apskaitą ir kartu užkirsti kelią tam tikros formos PVM vengimui neteisingai tvarkant apskaitą. Todėl pasiūlytos priemonės poveikis gali būti teigiamas tiek įmonėms, tiek mokesčių administratoriams. Vengrija nurodė šį sprendimą kaip tinkamą priemonę, jis panašus į kitas anksčiau taikytas ir dabar taikomas nukrypti leidžiančias nuostatas.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturės neigiamos įtakos Sąjungos nuosaviems ištekliams iš PVM.

5. KITI ELEMENTAI

Pasiūlymo galiojimo laikotarpis yra ribotas ir jame numatytos laikino galiojimo sąlygos terminas – 2024 m. gruodžio 31 d.

Jeigu Vengrija norėtų, kad šią nukrypti leidžiančią priemonę būtų leista toliau taikyti po 2024 m., ne vėliau kaip 2024 m. kovo 31 d. reikėtų Komisijai pateikti ataskaitą, kurioje būtų pateikta procentinės dalies peržiūra, ir prašymą pratęsti priemonės taikymą.

2021/0274 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1493, kuriuo Vengrijai leidžiama nustatyti specialiąją priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[1], ypač į jos 395 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2018/1493[2] Vengrijai leista iki 2021 m. gruodžio 31 d. taikyti specialiąją priemonę, pagal kurią, viena vertus, teisė atskaityti pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM) už išlaidas, susijusias su lengvaisiais automobiliais, naudojamais ne vien verslo reikmėms, apribojama iki 50 % nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 168 ir 168a straipsnių, kita vertus, nėra laikoma, kad lengvojo automobilio, įtraukto į apmokestinamojo asmens veiklai skirtą turtą, naudojimas ne verslo reikmėms yra paslaugų teikimas už atlygį, kai tam automobiliui taikomas apribojimas, leidžiamas pagal to įgyvendinimo sprendimo 1 straipsnį, nukrypstant nuo tos direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkto (toliau – specialioji priemonė);

(2) raštu (jį Komisija užregistravo 2021 m. vasario 25 d.) Vengrija prašė leidimo ir toliau taikyti specialiąją priemonę (toliau – prašymas pratęsti priemonės taikymą);

(3) pagal Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą Komisija 2021 m. balandžio 7 d. raštais prašymą pratęsti priemonės taikymą perdavė kitoms valstybėms narėms. 2021 m. balandžio 8 d. raštu Komisija pranešė Vengrijai turinti visą informaciją, kuri, jos nuomone, yra būtina prašymui įvertinti;

(4) pagal Įgyvendinimo sprendimo 2018/1493 5 straipsnį Vengrija kartu su prašymu pratęsti priemonės taikymą pateikė ataskaitą, kurioje pateikta PVM atskaitai nustatytos procentinės dalies peržiūra. Remdamasi šiuo metu turima informacija, t. y. mokesčių audito patirtimi ir statistiniais duomenimis, susijusiais su lengvųjų automobilių naudojimu asmeninėms reikmėms, Vengrija savo prašyme pratęsti priemonės taikymą

[1] OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

[2] 2018 m. spalio 2 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1493, kuriuo Vengrijai leidžiama nustatyti specialiąją priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 bei 168a straipsnių (OL L 252/46, 2018 10 8, p. 44).

patvirtina, kad 50 % riba vis dar pagrįsta ir tebėra tinkama. Be to, specialiąja priemone veiksmingai sumažinama administracinė našta įmonėms ir mokesčių administratoriams. Vengrijai turėtų būti leidžiama toliau taikyti šią specialiąją priemonę;

(5) ši specialioji priemonė turėtų būti taikoma ribotą laikotarpį, kad būtų galima įvertinti jos veiksmingumą ir tinkamą procentinę dalį. Todėl Vengrijai turėtų būti leista toliau taikyti šią specialiąją priemonę ribotą laikotarpį – iki 2024 m. gruodžio 31 d.;

(6) jeigu Vengrija mano, kad leidimą būtina toliau taikyti po 2024 m., ne vėliau kaip 2024 m. kovo 31 d. ji turėtų Komisijai pateikti ataskaitą, kurioje būtų pateikta taikomos procentinės dalies peržiūra kartu su prašymu pratęsti leidimo galiojimą;

(7) specialioji priemonė turės tik nedidelį poveikį bendrai mokestinių pajamų, surenkamų galutinio vartojimo etape, sumai ir neturės neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams iš PVM;

(8) todėl Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1493 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2018/1493 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„*5 straipsnis*

Šis sprendimas taikomas nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Visi prašymai pratęsti šiame sprendime numatyto leidimo galiojimą kartu su ataskaita, kurioje peržiūrima 1 straipsnyje nustatyta procentinė dalis, Komisijai pateikiami ne vėliau kaip 2024 m. kovo 31 d.“

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vengrijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas